

VEILIGHEIDSDIENST NED. ANTILLEN

MAANDOVERZICHT No. 1 - januari 1968

MAANDOVERZICHT No. 1 - JANUARI 1968

ALGEMEEN

- FREI herwint terrein	Blz.	2
- Granma over grensgeschil	„	2
- Rationalisatie B.P. in Trinidad	„	3

VENEZUELA

- Deus ex machina	„	4
- Curaçao in opspraak	„	4
- Belangstelling voor M.E.P. bij F.N.D.	„	5
- Nieuwe splitsing in M.I.R.	„	6
- Wijziging van de kieswet	„	7
- Herstel diplomatieke betrekkingen met S.U.	„	7
- Verkiezingen op de Centrale Universiteit	„	7

CUBA

- Cultureel Congres (II)	„	8
- Zuivering in de CP-Cuba	„	10
- Sowjet Unie bij de zuivering betrokken	„	12
- Het nut van een vrije pers	„	12

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

- Garantie of interventie	„	13
- PAULINO vermoord	„	14
- Haitiaanse arbeiders	„	14

NEDERLANDSE ANTILLEN

- Scheuring in P.R.O.	„	15
- Referendum onder F.T.A.-leden bij A.C.I.	„	15
- Havenperikelen	„	16

ALGEMEEN

FREI herwint terrein

President Eduardo FREI van Chile, die het afgelopen jaar de ene politieke tegen-
slag na de andere te verwerken heeft gekregen, behaalde een belangrijke over-
winning op de nationale conventie van zijn partij, toen hij er in slaagde vol-
doende steun te krijgen voor zijn ontwerp spaarwet. Het partijbestuur onder
leiding van de in juli 1967 gekozen GUMUCCIO, trad af, aangezien het de over-
winning van FREI interpreteerde als een motie van wantrouwen in zijn beleid.
De conventie koos daarop een nieuw bestuur, waar de president volledig op zal
kunnen rekenen.

Toch was de zege van de president beperkt, aangezien de conventie wel akkoord
ging met zijn plannen om een loonronde in de vorm van obligaties te verlenen,
maar niet met het door hem voorgestelde verbod op stakingen voor de periode
van één jaar. De spaarwet zal waarschijnlijk nu zonder moeite door de kamer van
afgevaardigden komen, maar de senaat, waarin de oppositie de meerderheid heeft,
kan nog met ontkrachtende amendementen komen.

Granma over grensgeschil Suriname-Guyana

Het grensgeschil tussen Suriname en Guyana heeft begrijpelijkerwijs de aandacht
in Cuba. Het partijblad "Granma" publiceerde een artikel van Gustavo ULACIA,
waarin de achtergronden van het geschil volkomen feitelijk worden belicht, maar
waarin een conclusie wordt getrokken, die wel interessant is, omdat zij strookt
met de zienswijze van de Surinaamse P.N.R.-leider, BRUMA, en naar verluidt, die
van JAGAN.

Granma treedt niet in details, maar stelt dat het niet vergezocht zou zijn om
achter de schermen van het conflict de belangen van internationale kartels te
vermoeden.

Ook BRUMA zocht naast overeenkomsten met Venezuela, welke betrekking zouden
hebben op de vrees dat JAGAN eerlang in Guyana weer aan de macht zou komen, en
Cuba een bruggehoofd op het vasteland zou verschaffen, een uitleg voor het con-
flict in de behartiging van de belangen van de Koninklijke Shell.

JAGAN zelf heeft herhaaldelijk de Venezolaanse claim mede een uitvloeisel ge-
noemd van het overwicht dat Shell op de "marionetten"regering van Venezuela
heeft.

Rationalisatie B.P. in Trinidad

Door de "Industrial Court" van Trinidad werd aan British Petroleum toestemming verleend om in het rationalisatieprogramma van deze maatschappij tot half januari 1969 in totaal 173 arbeiders te ontslaan. Dit is 665 minder dan de maatschappij heeft willen ontslaan. De uitspraak van het Industrial Court was naar aanleiding van een geschil tussen B.P. en de Oilfields Workers' Trade Union. Vernomen werd dat de B.P. het aantal ontslagen dat haar is toegestaan ontoereikend acht. De rationalisatieplannen van deze en andere Trinidadese maatschappijen werpt - vooral aangezien reeds 20% van de beroepsbevolking werkloos is - een donkere schaduw op de vooruitzichten van de Trinidadese economie. De maatschappijen te verplichten een produktiesysteem te handhaven dat hun concurrentiepositie schaadt, is geen duurzame oplossing van het probleem.

VENEZUELA

Deus ex machina

Ex-president Rómulo BETANCOURT zou eindelijk zijn vrijwillige ballingschap onderbreken en een bezoek brengen aan Venezuela. Zijn "Stellvertreter" in Caracas, Carlos Andrés PEREZ, vloog naar Bern om met de stichter van Acción Democrática besprekingen te voeren met betrekking tot het bijwonen door BETANCOURT van de in februari te houden conventie van de partij. Op deze conventie zou de partij de kandidaat aanwijzen die haar in december van dit jaar naar een derde overwinning zou moeten voeren.

De aanwezigheid van de ex-president op de conventie zou bij een en ander luister moeten zetten en de partij een morele injectie moeten geven.

Deze had de partij hoog nodig, want naar schatting had Luis Beltrán PRIETO misschien wel een derde van de aanhang van Acción Democrática onder zijn vleugels genomen. Als wij uitgaan van de uitslag der verkiezingen in 1963, zou een dergelijke aderlating de partij beslist de overwinning kunnen kosten.

Wel is het zo dat het partijbestuur ervan overtuigd is dat de thuisblijvers bij de omstrede voorverkiezingen, die leidden tot de splitsing tussen A.D. en M.E.P., voor het overgrote deel niet pro-PRIETO zijn, maar deze massa moet worden geactiveerd, wil A.D. nog een kans maken. Het was om de apathie en het défaitisme onder de Adecos te bestrijden, dat BETANCOURT moest terugkomen. Als een deus ex machina zou hij de partij, ondanks de handicap van een weinig populaire kandidaat nieuw leven moeten inblazen. Het prestige van de ex-president is wel heel groot, en ongetwijfeld zou zijn aanwezigheid de Adecos een hart onder de riem steken, maar of hij in staat zou zijn Gonzalo BARRIOS een reflectie van zijn eigen stralenkrans te bezorgen, is zeer de vraag.

Curaçao in opspraak

Het voorgenomen bezoek van BETANCOURT aan Venezuela bracht Curaçao op een weinig prettige manier onder de aandacht van krantenlezend Venezuela. In een frontpagina artikel in het dagblad "El Mundo" van het Capriles-concern, werd met grote koppen medegeeld dat "Holland BETANCOURT de toegang tot Curaçao zou weigeren". Bij nadere lezing bleek de journalist, Omar ZAVARCE, die zich in het verleden al eerder heeft schuldig gemaakt aan tendentieuze berichtgeving over Curaçao, van een niet-officiële bron te hebben vernomen, dat de Antilliaanse regering "mogelijk" zou overwegen het Venezolaanse consulaat op Curaçao te verzoeken van

het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Caracas gedaan te krijgen dat BETANCOURT Curaçao niet zou aandoen op doorreis naar Venezuela. Een en ander was aanleiding voor de journalist om te wijzen op de Nederlandse weigering in 1962 om politieke vluchtelingen uit te leveren, hetgeen volgens ZAVARCE kenmerkend was voor de slechte verstandhouding tussen BETANCOURT en de Nederlandse regering. Verder werd in het artikel gezinspeeld op goede relaties tussen de Antillen en Venezuela tijdens het bewind van PEREZ JIMENEZ.

Naar verluidt veroorzaakte het artikel - dat uiteraard volledig uit de lucht gegrepen was - verontwaardiging in Venezuela. Deze verontwaardiging beperkte zich niet tot de kringen die de ex-president goedgezind zijn. Met name zou in F.N.D.-kringen, waar men geen bezorgdheid zou verwachten over de wijze waarop BETANCOURT in het buitenland bejegend wordt, verbolgenheid hebben geheerst over de "belediging" van een Venezolaanse ex-president.

Bij weinigen scheen de gedachte op te komen dat aan de waarheid van de inhoud moest worden getwijfeld, of dat op zijn minst naar de waarheid diende te worden geïnformeerd. Men vroeg zich algemeen slechts af wat de regering van de Nederlandse Antillen en haar "Nederlandse voogden" bezielde.

Het Capriles-concern en Acción Democrática zijn felle politieke tegenstanders, en het ligt voor de hand zich af te vragen wat "El Mundo" - afgezien van sensatiebejag - met de publikatie van het artikel in zijn schild voerde. Bijbedoelingen van intern-politieke aard zullen ongetwijfeld een rol hebben gespeeld. Terwijl het incident niet ál te serieus moet worden opgevat, zijn de Antillen - die toch wel gebaat zijn bij een goede pers in Venezuela - in zekere zin het kind van de rekening geworden. Aan een démentie op pagina 14, die weinigen zullen lezen en niemand zich zal herinneren, heeft men niet veel.

Belangstelling voor M.E.P. bij F.N.D.

De groep die zich onder leiding van Luis Beltrán PRIETO van Acción Democrática heeft afgescheiden, wordt algemeen beschouwd als de socialistische vleugel van de partij. Zij vertegenwoordigde ook het anticlericalisme in Acción Democrática. Het is dit laatste dat bij verschillende, vooral jongere, leden van de F.N.D. van Arturo USLAR PETRI, belangstelling heeft gewekt voor een gesprek met de groep die nu de M.E.P. is geworden.

Het anticlericalisme is namelijk ook in de F.N.D., die in haar gelederen een groot aantal vrijmetselaren telt, een sterke stroming. De "Efenedistas" die

voor de M.E.P. belangstelling hebben, zien een gedeelde vrees voor een door COPEI te vestigen theocratie als een basis voor samenwerking tussen de twee partijen.

Hun argumenten zouden ongeveer als volgt zijn: de socialistische tendens van M.E.P. houdt het gevaar in van een linkse coalitie (met F.D.P. en P.R.I.N.), waarin geen, of onvoldoende vertegenwoordigers van de Venezolaanse establishment een stem zullen hebben.

Een der oligarchische partijen zal de M.E.P. de hand moeten reiken om te vermijden dat raciale factoren in de campagne worden geïntroduceerd en dat degenen die radicale veranderingen in de structuur van de Venezolaanse samenleving wensen te brengen, een gesloten front vormen. Het uitstoten van PRIETO beschouwen de "Efenedistas" als een ernstige fout van Acción Democrática. Alhoewel hen als politieke tegenstanders van A.D. een verzwakking van deze partij welkom is, vinden zij de verscherping van de politieke tegenstellingen in Venezuela, die hiervan het gevolg/^{kan}zijn, zorgwekkend. PRIETO is in hun ogen een verantwoordelijke figuur met wie te praten valt, en wiens persoonlijke aanhang bovendien zo groot is, dat de Venezolaanse establishment het zich niet kan permitteren hem in de handen van het extremisme te spelen.

Nieuwe splitsing in M.I.R.

Een verdere verzwakking van de gelederen van voorstanders van de gewapende strijd vond plaats, ditmaal in de M.I.R., toen enkele belangrijke leiders van deze links extremistische partij bekend maakten dat zij ontslag namen, omdat zij met de partijleiding van mening verschilden, ten aanzien van de houding die moest worden ingenomen ten opzichte van de verkiezingen die in december van dit jaar zullen worden gehouden. De groep, die ontslag nam, wenst aan de verkiezingen deel te nemen, en wil dat de partij weer aan het democratisch proces deel neemt. Het zijn o.m. José MARCANO en Freddy MELLO, die de aanvoerders van de groep, alsmede Isabel CARMONA, Pedro Manuel VASQUEZ, Carlos FARINAS en Pedro Elias HERNANDEZ.

Van het overgebleven leiderschap van de M.I.R., zitten Simon SAEZ MERIDA en Amérigo MARTIN in de gevangenis, terwijl Moises MOLEIRO en Hector PEREZ MARCANO als guerillaleiders de meeste invloed zouden hebben.

Aangenomen werd dat de afgescheidenen zich zouden aansluiten bij de P.R.I.N., waarin Domingo Alberto RANGEL hen al is voorgegaan.

De positie van Amérigo MARTIN is na zijn opzienbarende kritiek op O.L.A.S. (zie M.O.-december '67) onduidelijk. MARTIN zou op de nominatie staan voor het ontvangen van amnestie. Wellicht is hij het volgende schaap, dat over de dam zal gaan.

Wijziging van de kieswet

De relaties tussen M.E.P. en Acción Democrática verkoelden afgelopen maand zodanig, dat nu niet langer verwacht kan worden dat de congresleden die zich bij de M.E.P. hebben aangesloten de regering van LEONI zullen blijven steunen.

In februari zou het congres in een speciale zitting bijeenkomen ter bespreking van de wijziging van de kieswet. Aangenomen werd dat de oppositie, door de splitsing die in A.D. is opgetreden over voldoende stemmen zal kunnen beschikken om het systeem van dubbele verkiezingen door het congres te doen aannemen. Alhoewel A.D. oorspronkelijk tegen dit systeem gekant was, lijkt het niet mogelijk dat de regeringspartij zich thans niet zal verzetten. Een akkoord met M.E.P. op basis van dubbele verkiezingen (zie M.O.-december 1967) lijkt onwaarschijnlijk, maar wellicht is een dergelijke overeenkomst tussen A.D. en haar huidige regeringspartner U.R.D. wel mogelijk.

Het feit dat LEONI gedurende zijn laatste zittingsjaar niet op een meerderheid in het parlement kan rekenen, is zeker geen onoverkomelijk bezwaar. Zelfs vóór de afsplitsing van M.E.P. was zijn parlementaire steun krap en onzeker. Indien Acción Democrática het spel goed speelt, is het zelfs mogelijk dat het feit dat de oppositie het parlement in handen heeft, bij zijn verkiezingscampagne zijn voordeel heeft

Herstel diplomatieke betrekkingen met S.U.

De diplomatieke betrekkingen tussen Venezuela en de Sowjet-Unie, die meer dan twintig jaar geleden werden verbroken, zouden waarschijnlijk binnenkort worden hersteld. Besprekingen daartoe werden gevoerd tussen de vertegenwoordigers van de beide landen bij de Verenigde Naties. Verwacht wordt dat een Venezolaanse economische missie in maart of april a.s. een bezoek zal brengen aan de Sowjet-Unie, teneinde de mogelijkheden voor afzet van Venezolaanse produkten in dat land te bestuderen. Ook verschillende andere Europese IJ.G.-landen zouden door de missie worden bezocht.

Verkiezingen op de Centrale Universiteit

De studentenorganisaties van de Centrale Universiteit van Caracas, die zich gedragen als de avant garde van de verschillende politieke partijen, voerden de gehele maand januari een campagne voor de verkiezingen die aan het eind van de maand werden gehouden voor de samenstelling der verschillende universiteitslichamen.

Er deden zich hierbij enkele interessante ontwikkelingen voor. De militante Christelijke jongeren, de z.g. "astronauten", die met COPEI hebben gebroken, vormden een coalitie met de M.I.R.-groep. Deze coalitie zal Fidel CASTRO deugd hebben gedaan. In zijn slotrede voor het Cultureel Congres dat afgelopen maand in Havanna plaats vond, pleitte de Cubaanse premier voor eenheid met de revolutionaire Christenen, die volgens hem militanter waren dan de communisten. Ook de Communistische Partij van Venezuela had evenwel geen reden tot mopperen. De discipelen van de P.C.V. verbonden zich met die van de P.R.I.N. en de kleine Socialistische Democratische Partij (P.S.D.), tot een voorloper van het nu door de P.C.V. nagestreefde volksfront. Met een kleine meerderheid won dit front de verkiezingen.

De studenten van COPEI, die met niemand een coalitie wensten aan te gaan, kwamen weer sterker voor de dag dan het afgelopen jaar. Zij kregen ruim 25% van het aantal uitgebrachte stemmen, tegen ruim 28% voor het linkse studentenfront. De voorstanders van de "gewapende weg" haalden iets meer dan 15% van het totaal. Acción Democrática heeft nimmer veel aanhang onder de studenten gehad, maar ditmaal werd door haar studentenorganisatie wel een dieptepunt bereikt. Haar kandidaten ontvingen nauwelijks 1% van het totaal, terwijl de ook op universiteitsniveau afgescheiden M.E.P., hoewel ook min, toch nog bijna 3% haalde.

CUBA

Cultureel congres (II)

Het was teleurstellend voor de organisatoren van het afgelopen maand in Havanna gehouden internationaal cultureel congres, dat een aantal grote namen waarmee men had willen étaleren, op het laatste moment van de deelnemerslijst moest worden geschrapt. Onder anderen Jean Paul SARTRE en Simone de BEAUVOIR lieten het de organisatoren afweten.

Toch werd het congres een groot succes. DORTICOS opende het met een felle aanval op de Verenigde Staten, de afgevaardigden konden het daarna gemakkelijk met elkaar eens worden over de verwerpelijkheid van Amerika, ook op cultureel gebied, en CASTRO sloot het congres in dezelfde toonaard.

De gedelegeerden namen een resolutie aan waarin de wereld in het algemeen en de ontwikkelingslanden in het bijzonder, werden aangemoedigd om zich met hand en tand te verzetten tegen het "cultureel imperialisme" van de Verenigde Staten

Illustratief voor de gedachtengang van de "intellectueel" die in Havana vertegenwoordigd was, was het commentaar van de Nederlandse deelnemer, Hans LAMMERS, in de Groene Amsterdammer van 20 januari 1968. Deze schreef o.m.: "Men heeft het congres te Havana een anti-Amerikaans congres genoemd. Begrijpelijk, maar niet terecht. De officiële politiek van de Verenigde Staten is scherp en uitpuittend afgewezen. Maar tevens is zeer duidelijk solidariteit uitgesproken met wat hier in de wandeling 'het andere Amerika' heet." Het artikel citeert dan ter staving hiervan het gedeelte van de slotverklaring, waarin om bijstand wordt gevraagd voor de Amerikaanse intellectuelen die stelling nemen tegen het imperialisme, en waarin de jeugd van de Verenigde Staten wordt aangemoedigd om geen dienst te nemen in de oorlog in Vietnam.

Het opmerkelijke van dit soort redenering is, dat zij er van uit gaat dat er geen legitimiteit bestaat. Het is niet de politiek van de Verenigde Staten waartegen bezwaar wordt gemaakt, niets minder dan het bestaansrecht van de Verenigde Staten wordt bestreden, en ipso facto uiteraard ook dat van alle andere landen wier politieke organisatie op een gelijke wereldbeschouwing is gebaseerd. Legitimiteit in deze zin is niet of hoeft niet identiek te zijn aan rechtvaardigheid. Zij impliceert slechts de aanvaarding van een stelsel van internationale afspraken, binnen het raam waarvan zich wel conflictsituaties kunnen voordoen, maar dat de conflicten beperkt tot details en hen nimmer de kern van de internationale verhoudingen laat aantasten.

De revolutionaire mogendheid die zich tot in het diepste van zijn wezen - terecht of ten onrechte doet hier niet terzake - bedreigd voelt, zal niet rusten totdat zijn normen legitimiteit hebben verworven, m.a.w. totdat degene die de bestaande structuur tracht te handhaven volkomen geknecht is.

Het is daarom dat de afwijzende houding die zovelen in West Europa en Amerika nu tegen de politiek van de Verenigde Staten innemen, verontrustend is. Meer en meer wordt uit overwegingen van pacifisme, christelijke naastenliefde, zelfverloochening, en gerationaliseerde angst, de militante houding van de Verenigde Staten afgekeurd. De mogelijke incidentele mérites van de verschillende argumenten, die tegen de politiek van de Verenigde Staten worden aangevoerd, daar gelaten, kan gevoeglijk worden gesteld dat velen die deze argumenten hanteren, voorbijgaan aan de quintessence van het conflict, zoals het zich ongeacht of het nu in Zuid Oost Azië, het Midden Oosten of Latijns Amerika is, openbaart. Het cultureel congres in Havana heeft in zoverre aan het doel waarvoor het bijeengeroepen werd beantwoord, dat het weer eens de onlustgevoelens van allen

comité, maar kon wegens "verzachtende omstandigheden" als lid van de partij worden gehandhaafd.

De hoofdschuldige in de affaire was Anibal ESCALANTE DELLUNDÉ, die blijkbaar ondankbaar genoeg is geweest misbruik te maken van CASTRO's lankmoedigheid. ESCALANTE werd naar men zich herinneren zal, in maart 1962 bij de zuivering van de toenmalige O.R.I. als "sectariër" naar Moskou verbannen. Naderhand werd het hem toegestaan geruisloos als ambteloo partijlid terug te keren.

In plaats van zich gelukkig te prijzen er zo goed van af gekomen te zijn, zou ESCALANTE een "hele kleine groep" opportunistische, verbeter en onverbeterlijke sectariërs om zich heen hebben verzameld, en de partij op alle mogelijke manieren hebben tegengewerkt.

De aanklacht noemde intriges, de clandestiene verspreiding van propaganda gericht tegen de partijlijn, verdraaiing en vervalsing van de plannen van de Revolutie, het ontvreemden van geheime documenten van het centraal comité en van het ministerie van primaire industrie, en het zaaien van ideologische tweedracht onder "bepaalde militanten uit de kringen van de oude P.S.P."

Met ESCALANTE werden nog acht sectariërs uit de partij gestoten en ter beschikking gesteld van de revolutionaire rechtbank. Edith GARCIA BUCHACA was er niet bij. Althans zij werd in het communiqué niet genoemd.

CALCINES en MATAR behoorden blijkbaar tot degenen die in de verklaringen van het centraal comité werden beschreven als "personen die in het verleden een revolutionaire houding hebben ingenomen, maar thans neigingen vertonen tot persoonlijke corruptie". De overigen waren de onverbeterlijke sectariërs.

Over het algemeen, aldus het centraal comité, kunnen de gearresteerden (dus de onverbeterlijken) niet worden beschouwd als representatief voor degenen die voortgekomen zijn uit de gelederen van de vroegere P.S.P.

Niet alleen vond het centraal comité het nodig om de P.S.P. vrij te pleiten, maar door de kwalificatie "over het algemeen" aan de absolutie toe te voegen, heeft het ook/aan degenen wie de subtiliteit van een onnodige verontschuldiging zou kunnen zijn ontgaan, duidelijk gemaakt, dat de oude P.S.P. wel degelijk in het beklagdenbankje zit.

Het centraal comité deelde tenslotte mede dat geen der gestraften een positie van enige invloed in de partij bezat. Dit was slechts een halve waarheid, daar zowel MATAR als CALCINES voorafgaand aan de zuivering de invloedrijke posities die zij bekleedden, hadden verloren. MATAR was de "nationale coördinator" ge-

weest van het Comité ter Verdediging van de Revolutie. Zijn gewraakte relaties met Aníbal ESCALANTE gaan terug tot eind 1965. De degradatie van CALCINES geschiedde nauwelijks zes maanden geleden.

SOWJET UNIE bij de zuivering betrokken

Verreweg het belangrijkste aspect van de zuivering is het licht dat door het rapport aan het centraal comité wordt geworpen op de relaties tussen de "micro-factie" en Sowjet funktionarissen in Cuba, alsmede de implicatie dat de acties van ESCALANTE evenzeer pro-Sowjet waren als anti-Cuba. Een verdere indicatie van toenemend antagonisme tussen Cuba en de Sowjet-Unie, was de beslissing van de CP-Cuba om de consultatieve bijeenkomst van communistische partijen die op 26 februari in Budapest zou beginnen, niet bij te wonen.

Van de zijde der Sowjets kwam tot nu toe geen enkele reactie op de opzienbarende onthullingen in Havanna. Tass vermeldde slechts dat de CP-Cuba maatregelen had genomen tegen een aantal "arvalligen".

Het nut van een vrije pers

De organisatie secretaris van de C.P.-Cuba, Armando HART DAVALOS, heeft in een serie artikelen in Granma, richtlijnen gegeven voor een goed gebruik van de pers als steunpilaar van de revolutie. Dat het regimenteren van de pers ten behoeve van de overheidspolitiek van de regering die ook in andere opzichten geen oppositie duldt, op morele gronden verwerpelijk zou kunnen zijn, kwam uiteraard bij HART niet op. Evenmin scheen hij te beseffen dat de pers een wapen kan zijn dat een vrije gemeenschap tegen zichzelf hanteert als een chirurgisch mes, waar ondanks de trauma die het veroorzaakt, geneeskracht van uitgaat.

HART zag de persvrijheid met name in de Verenigde Staten, juist als een zwakke plek in de wapenrusting van de tegenstander. Voor hem heeft de vrije pers in Amerika nut, omdat het de meest sprekende voorbeelden geeft van misstanden in een z.g. democratische gemeenschap, die bij uitstek geschikt zijn om door de Cubaanse pers te worden gereproduceerd.

HART noemde het boek, "In cold Blood" van Truman CAPOTE, als een voorbeeld van hoe Amerikaanse schrijvers de vuile was buiten hangen. Dit werk en andere moesten door de Cubaanse journalisten en literaire critici worden gebruikt als uitgangspunt voor "interessante artikelen". Zonder de bron geweld aan te doen (sic!) kon men op deze wijze wezenlijk anti-imperialistisch materiaal publiceren, dat ipso facto lezenswaardig, boeiend en didactisch zou zijn.

DOMINIKAANSE REPUBLIEK

Garantie of interventie

President BALAGUER trachtte Dominikaanse industriëlen en zakenlieden, die uit vrees voor een nieuwe revolutie en uiteindelijke communisering hun geld niet in hun eigen land investeerden, gerust te stellen, toen hij in een rede aan het begin van de maand verklaarde dat de Verenigde Staten nooit zouden toestaan dat er in de Dominikaanse Republiek, of welk ander land in Latijns Amerika dan ook, een communistisch regiem gevestigd zou worden. De president meende dat de houding van de Verenigde Staten jegens Cuba de ongegrondheid van de vrees van locale en buitenlandse investeerders bewees.

BALAGUER zal wel de pros en cons van een dergelijke boude bewering hebben overwogen. Hoe dan ook, de oppositie - met name de P.R.D. - buitte direkt het geïmpliceerde afstand doen van eigen soevereiniteit uit.

De secretaris generaal van de P.R.D., José Francisco PEÑA GOMEZ, bracht een bezoek aan de Amerikaanse ambassade, waar hij ambassadeur CRIMMINS een memorandum aanbod, waarin de P.R.D. de Verenigde Staten om een officiële verklaring verzocht ten aanzien van het principe van non-interventie in de Dominikaanse Republiek. De P.R.D. meende dat BALAGUER het recht niet had namens de regering van de Verenigde Staten te spreken.

CRIMMINS - niet bereid onder te doen voor PEÑA GOMEZ - deelde aan de pers mede dat hij geen commentaar kon leveren op de redevoering van BALAGUER, aangezien dit een interventie in de interne aangelegenheden van de Dominikaanse Republiek zou zijn.

Niet alleen de P.R.D., maar ook de Christendemocraten hebben munt geslagen uit de verklaring van de president, zij het dan dat Caonabo JAVIER CASTILLO, de secretaris-generaal van de P.R.S.C., minder fel was, en vond dat men in dit opzicht wel realistisch moest zijn, en erkennen moest dat BALAGUER ergens gelijk had. Ook hij keurde het echter af dat de president van een soevereine staat openlijk erkende dat een buitenlandse mogendheid borg stond voor de handhaving van orde in zijn land.

BALAGUER - kennelijk in verlegenheid gebracht door de aanvallen - poogde de zaak wat recht te trekken door te verklaren dat hij elke militaire interventie afkeurt maar een voorstander is van economische interventie in de vorm van hulpverlening. In dit stadium klonk dit wel wat armzalig.

PAULINO vermoord

In oktober 1966 keerde Miguel Angel PAULINO, ex-generaal en Trujillo-beul, terug naar de Dominikaanse Republiek. Bij zijn aankomst met het Spaanse schip "Sas-trustegui" werd hij op de werf aangevallen, en moest de politie hem onder bescherming nemen. PAULINO was in de beginjaren van TRUJILLO lid van de commandogroep "Los 42", en naderhand hoofd van de nog meer beruchte "los 44", waarmee de dictator represailles in de vorm van sluipmoorden nam tegen personen die hem in het politieke of persoonlijke vlak ongenegen waren.

Aangezien PAULINO een oude man was, en bovendien bijna blind, werd zijn terugkeer niet gezien als een gebeurtenis waaraan politieke betekenis moest worden geschonken. Na de eerste woede kwamen de gemoederen in Santo Domingo dan ook tot bedaren, maar dat iemand PAULINO nog de kans zou ontnemen een natuurlijke dood te sterven, bleef er in zitten.

Afgelopen maand gebeurde het dan. De dader bleef onbekend, maar zal wel een van ontelbaren zijn die een generatielang de diepste wraakgevoelens jegens PAULINO hebben gekoesterd.

Haitiaanse arbeiders

President DUVALIER zou ontstemd zijn over kritiek in de Dominikaanse pers op de import van Haitiaanse arbeiders om op de suikerrietvelden te werken.

Het schijnt inderdaad zo te zijn dat de omstandigheden waaronder deze arbeiders moeten werken, de beschrijving tergen (zie M.O.-november 1967). De levering van Haitiaanse arbeiders, die het werk moeten doen, waarvoor Dominicanen zich - zelfs al zijn zij werkloos - niet lenen, zou DUVALIER persoonlijk financieel voordeel opleveren. De term "chaingangs" is in de pers gevallen.

Van Dominikaanse zijde werd het vermoeden geopperd dat de Haitiaanse dictator die nu de import van Haitiaanse arbeiders moeilijkheden in de weg legt, zijn winstnare tracht te verhogen onder het mom van bezorgdheid over het lot van de arbeiders. Kennelijk wordt het scheppen van menswaardige arbeidsomstandigheden om de Dominicanen ertoe te bewegen hun suikeroogst zelf binnen te halen, door werkgevers en regering een té kostbare zaak geacht. De vraagprijs van DUVALIER kan nog wat omhoog zonder dat hij zijn markt kapot maakt. Dit schijnt hij te beseffen. En het geschreeuw in de Dominikaanse Republiek zou minder vals klinken als men niet in dezelfde adem waarmee men de Haitiaanse dictator ervan beschuldigt zijn landgenoten als beesten te behandelen, een klaagzang aanhief over hoe schadelijk dit alles voor de Dominikaanse economie wel is.

NEDERLANDSE ANTILLENScheuring in P.R.O.

De voorzitter, Wijkie MADURO, van dictatoriale neigingen beschuldigend, trokken zes leden van de Partido Revolucionario Obrero zich uit de partij terug. Allen waren het personen die op de gecombineerde lijst van UNA-PIA-PRO voorkwamen tijdens de laatste verkiezingen voor de eilandsraad van Aruba.

Een der afvalligen, I.O.W.U.A.-secretaris generaal, Leoncio ALBUS, ondervond reeds aan den lijve dat MADURO over deze actie niet te spreken was. Als voorzitter van de I.O.W.U.A. lukte het de laatste namelijk om ALBUS zijn bezoldiging als vakbondleider te ontnemen. ALBUS zal uiteraard door de Lago worden teruggenomen, maar zal nu zijn werkzaamheden als secretaris voor de bond pro deo moeten doen. Als motief werd - overigens niet zonder gronden - aangevoerd dat het ledental van IOWUA door de rationalisatie bij de Lago dermate teruggelopen is, dat het bezoldigen van de secretaris een luxe is die de bond zich niet langer kan permitteren.

Het zwakke punt in deze redenering is echter dat de werkzaamheden van de secretaris veel meer tijd roven dan die van de voorzitter, MADURO, die zijn bezoldiging wél behield, en bovendien als eilandsraadslid ook een neveninkomen heeft. De belangstelling die Wijkie MADURO toont voor de CLASC kan wellicht een planning op lange termijn zijn. De CLASC-vertegenwoordiging, waar E.E.MADURO zich ondanks het feit dat hij thans een overheidsfunctie heeft, nog tracht vast te klampen, zou aan zijn naamgenoot een financieel alternatief bieden, ingeval hij in een strijd met ALBUS het onderspit zou delven.

Referendum onder F.T.A.-leden bij A.C.I.

Tenslotte werd de C.A.O.-kwestie die al zeven maanden een bron van frustratie was geweest zowel voor de directie van Aruba Chemical Industries als voor het bestuur van de F.T.A., opgelost door het houden van een referendum onder de F.T.A.-leden.

De leden die niet de belangstelling hadden opgebracht om de door het bestuur van de F.T.A. uitgeschreven algemene vergadering bij te wonen, gaven de doorslag ten gunste van aanvaarding van de door A.C.I. aangeboden voorwaarden. De hele affaire was niet bepaald gunstig voor Wijkie MADURO's reputatie als vakbondleider. Nadat hij de verwachtingen van de arbeiders eerst zo hoog had gesteld, dat zij voorwaarden die hij had willen accepteren, verwierpen, trachtte hij de regering tevergeefs te bewegen tot het afkondigen van een af-

koelingsperiode, vooruitlopend op een staking die hij tóch niet kon uitroepen, Zijn gezicht werd gered door de directie van A.C.I., die over de brug kwam met nog betere voorwaarden. Ook toen bleven de arbeiders (zij het dan de weinigen die op de algemene ledenvergadering verschenen) recalcitrant.

Uit het referendum bleek dat de actieve leden van MADURO's bond de gevoelens van het merendeel der werknemers niet vertolkten. Het bestuur werd dus tenslotte uit de brand geholpen door leden die de activiteiten van de vakbond normaliter aan hun laars lappen.

De wijze waarop de oplossing per saldo tot stand is gekomen heeft de positie van MADURO als een au sérieux te nemen gesprekspartner van de directie wel volledig ondermijnd.

Havenperikelen

Het begint er zo langzamerhand op te lijken dat de Curaçaose havenbonden en de Scheepvaartvereniging domicilie kiezen in de rechtszaal.

De processen van C.B.H.-voorzitter ROJER, waarvan het laatste nog steeds op uitspraak wacht, zijn bijna spreekwoordelijk geworden, maar zijn nogal tam vergeleken bij de wilde taferelen die de A.H.U. periodiek weet op te voeren.

De moeilijkheden tussen GODETT en NITA, het beslag op de A.H.U.-gelden, het ontslag van Dimas HOEK, het verkiezen van een nieuw bestuur, alles was aanleiding tot de grootst mogelijke verwarring tussen rechters, pleiters en gedaagden.

Tussen de bedrijven door bracht de A.H.U. de S.V.C. voor de rechter, en vice versa. Afgelopen maand was het de "zaak HANSEN" die de aandacht trok.

De K.N.S.M. had betrokkene, die voorman in losse dienst was, aangezegd dat hij met ingang van een bepaalde datum slechts als gewoon havenarbeider kon optreden. K.N.S.M. deelde mede dat dit een beleidskwestie was, dat betrokkene naar aanleiding van verschillende klachten al eerder schriftelijke waarschuwingen had gekregen, en dat de maatregel - zo de gestrafte zijn gedrag beterde - van tijdelijke aard kon zijn.

De A.H.U. eiste overleg met de vakbond, en verzocht de rechter de K.N.S.M. te verbieden de straf ten uitvoer te brengen. Verder meende de vakbond dat door de chef van het établissement overleg was gepleegd met ex-bestuurslid Dimas HOEK. Verschillende andere zaken werden door de bond bij de "degradatie"-zaak betrokken. De A.H.U. verlangde van de S.V.C. een aanvullende registratie, teneinde een grotere (schijn)werkgelegenheid in de haven te verschaffen, en vervanging van de chef établissement, SOMSEN.

Deze was het die met Dimas HOEK zou hebben samengespannen tegen het bestuur van

de bond. In een telegram aan de hoofddirectie van de K.N.S.M. werd door de bond "alle medewerking" aan de maatschappij geweigerd als SOMSEN niet wordt vervangen.

Tegelijkertijd besloot de bond tot het uitroepen van een korte staking, voor de gevolgen waarvan de K.N.S.M. op haar beurt de A.H.U. aansprakelijk stelde. De A.H.U. telegrafeerde de Arubaanse zuterbond, U.P.A., om sympathiebetuiging. Deze bond, die met de S.V.A. aan het onderhandelen was over een nieuwe C.A.O., verklaarde zich pleonastisch "aansprakelijk noch verantwoordelijk" voor de daden van de A.H.U. Een nieuwe conflictsituatie dreigde nog te ontstaan over de eis van de A.H.U. dat de havenarbeiders hun aandeel in het Welvaartsfonds uitgekeerd krijgen. Deze kwestie die teruggaat naar een actie van NITA toen deze nog gebrouilleerd was met GODETT, was bij de arbitragecommissie in behandeling.

De enige manier om in deze chaos van agitatie inzicht te krijgen, is door alles in verband te brengen met de komende bestuursverkiezingen in de A.H.U. Men zou er van uit kunnen gaan - en het huidige bestuur van de A.H.U. doet dit kennelijk - dat de havenarbeiders niet in staat zijn de activiteiten van het vakbondsbestuur op hun mérites te beoordelen. Aangezien het bestuur niet geneigd, c.q. bij machte, is een constructieve activiteit te ontplooiën, is het doeltreffende alternatief het ontplooiën van activiteit in het wilde weg. Werkgevers, arbitragecommissie en rechters kunnen dan de vertoning toeschrijven aan een gebrek aan niveau bij de bestuursleden, en dankbaar gebruik maken van de kans die hen gegeven wordt om paternalistisch te zijn, de werkelijkheid is anders. GODETT en vooral NITA zijn wel degelijk doelbewust bezig stemming te kweken tegen de maatschappij en tegen personen, met een machiavellistisch inzicht een betere zaak waardig.